U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. arch. J. D. B.,** zast. Mgr. Janem Durčákem, advokátem se sídlem Opatovická 4, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů,** se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 7. 2009, č. j. VER-6262/08-47 a č. j. VER-6262/08-48, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 Ca 332/2009, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, v platném znění,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 9 Ca 332/2009 nařídit ústní jednání tak, aby se uskutečnilo nejpozději ve lhůtě **do 31. 7. 2012**.

II. Navrhovateli **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel podal u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 13. 10. 2009 žalobu proti výše označeným rozhodnutím žalovaného.

Dne 25. 4. 2012 byl městským soudem Nejvyššímu správnímu soudu předložen návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který navrhovatel podal u tohoto soudu dne 17. 4. 2012. Uvedený návrh navrhovatel odůvodnil tím, že v řízení, které bylo zahájeno dne 13. 10. 2009, dochází k nedůvodným průtahům, a proto se domáhá nařízení jednání ve věci.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, s tím, že v senátu 9 Ca předcházejí nevyřízené žaloby staršího data, přičemž věci jsou zpravidla vyřizovány podle pořadí nápadu, nejde-li o věci přednostní, o takovou věc se v případě navrhovatele nejedná. Dále ve svém vyjádření poukazuje na změnu místní příslušnosti krajských soudů rozhodujících ve správním soudnictví od 1. 1. 2012, senát nyní nařizuje jednání ve věcech, které nebyly do 31. 12. 2011 přednostní, a ve věcech starší časové řady (r. 2008 a 1. pol. r. 2009). Poukázala rovněž na to, že vyřizuje věci po dřívějším soudci JUDr. J. S. Termín nařízení ústního jednání ve věci navrhovatele se předpokládá

ve druhé polovině tohoto roku. Podle jejího názoru by vyhovění návrhu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. bylo diskriminační vůči ostatním žalobcům, jejichž žaloby napadly dříve, a kteří se rovněž domáhají projednání věci při ústním jednání; závěrem poukázala v dané souvislosti na nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 2427/11.

Z předloženého soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel podal shora uvedenou žalobu u městského soudu dne 13. 10. 2009. Dne 24. 2. 2010 byl vyzván k zaplacení soudního poplatku, zároveň byl seznámen se složením senátu, který jeho žalobu bude projednávat a rozhodovat, a rovněž byl vyzván k odstranění nedostatků žaloby. Dne 8. 4. 2010 navrhovatel uhradil soudní poplatek a dne 7. 5. 2010 k předchozí výzvě soudu doplnil žalobu. Dále dne 24. 6. 2010 městský soud zaslal žalovanému žalobu k vyjádření a poučil ho o složení senátu. Poté soud obdržel dne 11. 8. 2010 vyjádření žalovaného k žalobě se správním spisem, dne 16. 9. 2010 navrhovatel doložil do spisu plnou moc svého zástupce Mgr. Jana Durčáka, dne 7. 10. 2010 navrhovatel nahlédl do spisu, dne 14. 12. 2010 soud obdržel repliku navrhovatele k vyjádření žalovaného k žalobě, dne 7. 1. 2011 navrhovatel opětovně nahlédl do spisu, dne 18. 1. 2011 obdržel soud žádost navrhovatele o informace ohledně řízení v jeho věci a od té doby až do 23. 4. 2012, kdy se vyjádřil k návrhu navrhovatele na určení lhůty k provedení procesního úkonu, neučinil žádný procesní úkon směřující k rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh navrhovatele a dospěl k závěru, že je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 cit. ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně konstatoval, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle ust. § 174a odst. 6. zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský (městský) soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci první úkon soudu byl učiněn až dne 24. 2. 2010 (výzva k úhradě soudního poplatku), tj. po více než 4 měsících od zahájení řízení, další úkony byly činěny rovněž s nedůvodnými časovými prodlevami, nekvalifikovaně a nekoncentrovaně ve vztahu k jednotlivým účastníkům řízení. Lze tak konstatovat, že městský soud byl sice činný, tzn. určité úkony v řízení od podání návrhu v roce 2009 prováděl, nicméně tyto nebyly prováděny dostatečně účelně tak, aby ve věci navrhovatele mohlo být rozhodnuto v přiměřené lhůtě.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v říjnu roku 2009 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na argumentaci městského soudu o stavu vyřizování žalob z roku 2008 a 2009 v nejbližší době nemá být rozhodnuto), je více než 2,5 roku. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou, a to i s ohledem na předmět řízení, kdy se jedná toliko o posouzení právní otázky týkající se postavení účastníka vedeného správního řízení.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které městský soud předestřel, totiž že senát vyřizuje věci podle pořadí nápadu a že v současné době jsou dokončovány spisy napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, dokonce v roce 2008, neobstojí. K tomuto tvrzení městského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody nezpochybňuje, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení průtahů v předmětném řízení. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí totiž nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další).

Poukazuje-li v dané věci městský soud na nález Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2012, sp. zn. 2427/11, je třeba především uvést, že taková argumentace je zcela nepřípadná. Nadto i v daném případě, jehož se městský soud dovolává, Ústavní soud konstatoval, že k průtahům dochází, a že bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces; poukázal však rovněž na specifickou situaci, která vyvstala u Okresního soudu v Ústí nad Labem v důsledku zavedení nefunkčního systému elektronického vydávání platebních rozkazů (rejstřík EC, desetitisícové nápady); tato situace je zcela nesrovnatelná s případem, který je nyní posuzován. Ústavní soud zde rovněž konstatoval, že *„(b)yť zpravidla nezkoumá, zda průtahy v řízení spočívají na subjektivních či objektivních faktorech, je v daném případě nepochybné (bod 8,9 a 10) a zcela zřejmé, že uvedené důvody průtahů jsou dány mimořádnou a tristní situací v agendě EC u Okresního soudu v Ústí nad Labem, tedy jsou ryze rázu objektivního. Tento závěr Ústavního soudu nikterak nebagatelizuje či neospravedlňuje dané průtahy v řízení, je však klíčový pro posouzení efektivnosti „tradičních“ preventivních prostředků k ochraně práva stěžovatele...“*

Ústavní soud v citovaném nálezu a priori závěr o možném porušení zákazu diskriminace dalších osob, který městský soud účelově vytrhuje z kontextu, vyslovil za situace, kdy se jedná ryze o objektivní důvody, pro které k průtahům dochází, přitom není objektivně v silách soudu přijmout opatření k odstranění nepříznivého stavu. Jak však již bylo uvedeno výše, skutečnosti, které vyplynuly z předloženého soudního spisu městského soudu, ryze objektivním důvodům nenasvědčují.

Obdobně poukaz na změnu příslušnosti soudu k 1. 1. 2012 považuje Nejvyšší správní soud za zcela irelevantní a v dané věci nepřípadný, neboť v projednávané věci se jedná o průtahy, které byly založeny na nečinnosti soudu, resp. byly zčásti zapříčiněny jeho nekvalifikovaným postupem již k datu 31. 12. 2011; věci napadlé po 1. 1. 2012 nemohou na stavu věci ničeho změnit.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na složitost věci, postup účastníků řízení, kteří se žádným způsobem negativně nepodíleli na délce řízení, a na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy, tak, aby soud obeslal účastníky řízení a dodržel zákonem stanovenou lhůtu pro jejich přípravu k nařízenému jednání (§ 49 odst. 1 s. ř. s.). Touto lhůtou, ve které byla stanovena povinnost městského soudu ve věci nařídit jednání tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 31. 7. 2012, je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty ust. § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 18. května 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu